

Национални савет македонске националне мањине у Републици Србији

НАСТАВНИ ПЛАН И НАСТАВНИ ПРОГРАМ

ЗА

МАКЕДОНСКИ ЈЕЗИК

**са елементима националне културе за I, II, III, и IV разред
за одељења са наставом на српском језику**

**Панчево, 2007 година
допуњено априла 2010. године**

**МАКЕДОНСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА
НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ**

**Наставни план за I, II, III и IV разред
(недељно: 2 часа, годишње: 72 часа)**

Ред. бр.	разред	I	II	III	IV
1.	Области	часови	часови	часови	часови
2.	Македонски језик	36	10	10	10
3.	Књижевност	15	25	25	25
4.	Култура изражавања	11	20	20	20
5.	Елементи националне културе	10	17	17	17
6.	Укупно	72	72	72	72

МАКЕДОНСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

Циљ и задаци:

Циљ предмета Македонски језик са елементима националне културе је да ученици овладају основним законитостима македонског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из македонске баштине.

Задаци наставе македонског језика су:

- развијање љубави према матерњем језику и потреба да се негује и унапређује;
- основно описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда македонског књижевног језика;
- посебно и систематично упознавање са граматиком и правописом македонског језика,
- упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима македонског језика;
- оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца);
- развијање осећаја за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности;
- развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза;
- увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког);
- оспособљавање ученика за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевно-уметничких дела разних жанрова;
- читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу;
- поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста;
- развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељенске, школске, месне); поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама;
- поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм),
- усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности;
- упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима македонске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења;
- развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује;
- навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији;
- подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво;

- подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.);
- васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности;
- развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима.

ПРВИ РАЗРЕД

Оперативни задаци:

- Упознавање са елементима националне културе Македонаца у њиховој отаџбини, Републици Македонији;
- усвајање правилног изговора гласова, речи и реченица;
- постепено и систематско учење македонског књижевног језика и његова примена у усменој и писменој форми;
- васпитавање ученика у духу хуманизма, суживота, рада и добрих међуљудских односа.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

1. МАКЕДОНСКИ ЈЕЗИК

Почетно читање и писање

- Слушање, препознавање, упамћивање и понављање оног што се чује – глобално читање;
- препознавање симбола, гласова и њихово повезивање са словима македонске азбуке;
- писање речи и кратких реченица;
- усвајање графичке структуре великих и малих писаних слова.

Граматика

- Глас, слово, реч, реченица - препознавање;
- правилна употреба великог почетног слова;
- правилан редослед речи у реченици.
- разликовање изјавне, упитне и узвичне реченица.

2. КЊИЖЕВНОСТ

Проза

- Никола Вујичић: Непослушна ципела
- Видоје Подгорец: Читанка добила крила
- Миодраг Јефтовић: Босоного дете
- Лав Толстој: Лав и лисица (басна)

Драма

- Народна прича: Вук и мачка
- Александар Поповић: Немој увек да желиш да будеш први

Поезија

- Васил Куновски: Ко лупа
- Косара Гочкова: Зима

- Васил Куновски: Дружење
- Волче Наумчевски: Вредни мрав
- Јордан Даниловски: Једна пчела дебела
- Бошко Смањоски: Када мама пева
- Васил Пујовски: Врти сучи
- Бистрица Миркуловска: Шта је слобода?

Лектира

- Петре М. Андреевски: Касни пораст
- Оливера Николова: Зоки Поки
- Ванчо Николески: Мице

3. КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА И СТВАРАЊА

Усмено изражавање

Ученик је у стању да:

- поставља питања, даје информације о себи и одговара на постављено питање;
- учествује у разговору на одређену тему;
- прича о личним догађајима, по сликама, по задатима речима;
- описује на основу посматрања;
- рецитије песме;
- препричава (слободно и уз помоћ питања) обрађене садржаје или кратке садржаје о којим је слушао.

Писмено изражавање

Ученик је у стању да:

- преписује текст;
- у писменој форми поставља и одговара на питања;
- описује предмет;
- пише честитке или разгледнице.

4. ЕЛЕМЕНТИ НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

- Химна Републике Македоније;
- Цртање и бојење заставе Републике Македоније;
- обрада песме „Македонско девојче“;
- народне игре и кола;
- учење песама са Македонских дечјих фестивала („Златни славуј“, „Поточићи“, „Супер звезда“...).

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Овај предмет реализује се:

- употребом разних врста дидактичких игара и песама помоћу којих се примењује македонски књижевни језик.
- преименом ортоепских вежби и помоћу рецитовања поезије

- применом метода које доприносе развијању радозналости и љубљви према историјској прошлости, књижевности и култури македонског народа.
- сакупљањем слика, проспеката о Републици Македонији
- упознавањем са државним празницима и слушањем песама на македонском језику.

Посебно је важно да методе које се примењују буду интерактивне, да ученици активно учествују у настави.

Ученик *првог разреда* стекао је основна знања и способности ако:

- зна правилно да чита и да пише на македонском језику;
- уме усмено и писмено да одговара на постављена питања;
- правилно користи интерпункцијске знаке;
- може самостално да слуша, посматра, прича и описује;
- правилно примењује велико слово приликом писања личних имена, презимена и других имена (село, град, улица...);
- правилно и са разумевањем чита кратке текстове;
- може да рецитије и да пева неку песму на македонском језику.

ДРУГИ РАЗРЕД

Оперативни задаци:

- Упознавање са културним богатством отаџбине, Републике Македоније;
- систематско упознавање са македонским књижевним језиком, његовим карактеристикама и оспособљавање за правилну примену у усменом и писаном говору;
- проучавање књижевних дела из националне књижевности и књижевних дела других народа;
- развијање свести о сопственим коренима и идентитету, култури, обичајима и традицији;
- развијање осећања за поштовање основних људских права;
- практична примена стечених знања, посебно позитиван став према обавезама, радним задужењима и самосталност у раду;
- развијање другарства, сарадње и суживота, развијањем и неговањем толеранције међу друговима.

1. МАКЕДОНСКИ ЈЕЗИК

Говор

Ученик

- слуша, препознаје, памти и понавља оно што чује
- у усменом говору разликује временске одреднице: јуче – данас – сутра.

Граматика

- Правопис, употреба великог слова;

- реченица, врсте реченица (потврдне, упитне и извичне);
- правилан редослед речи у реченици;
- именице - род и број;
- разликовање речи које означавају радњу, деловање или стање.

2. КЊИЖЕВНОСТ

Ученици читају изражајно, правилно и са разумевањем текстове на македонском књиженом језику поштујући норме правописа и правилног говора.

Ученици разликују врсте писаних текстова (басне, драмски текст), разликују главне ликове, место и време догађаја, изводе закључак.

У поезији разликују стих, строфу, речи које се римују и препознају родољубив тон песме.

Проза

- Вера Бужарова: Торба са златницима
- Миленко Ратковиќ: Тајанствени лопов
- Борис Бојаџиски: Само слободата такву песму пева
- Глигор Поповски: Писмо
- Горјан Петровски: Болесни врабац
- Народна приказна: Ќос и грожђе
- Оливера Николова: Поклон за Јанка
- Народна прича: Камен и змија
- Александар Поповски: Развигорац
- Неџати Закирија :Прича о лету

Драма

- Живко Ризовски: Јесењи разговори

Поезија

- Ванчо Николески: Отаџбина
- Милутин Бебековски: Македонија
- Аџо Шопов: Лист
- Ванчо Николески: Родна кућа
- Стојан Тарапуза: Добра ноћ дете
- Александар Кујунџиски: Љубави буди вечна
- Рајко Јовчевски: Дванаест месеци

Лектира

- Славко Јаневски: Шећерна прича
- Киро Донеv: Хајде да се упознамо
- Избор народних прича

3. КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА И СТВАРАЊА

Усмено изражавање

Ученик је у стању да:

- поставља питања и да даје целовит одговор;
- учествује у разговору (представљање, описивање догађаја, предмета, дома, учионице, друга или другог лица);

- препричава (слободно и уз помоћ потпитања) садржај који је наставник обрадио;
- прича о доживљеном догађају, прича на основу низа слика или задатих речи;
- описује карактеристике особа, предмета, биљака, животиња и појава;
- препознаје дијалог и учествује у драматизацији.

Писмено изражавање

Ученик је у стању да:

- писмено одговарање на питања;
- препричава текст у кратким цртама;
- пише писмо или честитке;
- писмено описује догађаје, предмете, особе, биљке, животиње или појаве.

4. ЕЛЕМЕНТИ НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

- 8. септембар - Дан независности Републике Македоније;
- основна обележја Републике Македоније (химна, застава, грб);
- 11. октобар - Дан устанка у Републици Македонији;
- градови и језера у Републици Македонији (разгледнице);
- народне песме и игре

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Овај предмет реализује се:

- применом различитих дидактичких игара и песама
- примењујући македонски књижевни језик,
- избором текстова писаних на македонском језику, слика, разгледница и предмета из Републике Македоније
- применом ортоепских вежби, рецитовањем поезије и драматизацијом текстова.
- применом метода које ће допринети развијању љубави и радозналости за упознавањем са историјском прошлошћу, литературом и културом македонског народа.
- упознавањем са значењем државних празника.
- слушањем македонске народне музике.

Посебно је важно да методе које ће се примењивати буду интерактивне, при чему ће ученици бити активни учесници.

Ученик *другог разреда* стекао је основна знања и способности ако:

- зна правилно да чита и да пише на македонском језику;
- уме усмено и писмено да одговара на постављена питања;
- уме правилно да користи интерпункцијске знаке;
- зна да чита кратке текстове на ћириличном и латиничном писму;
- може самостално да слуша, да посматра, усмено и писмено да прича и да описује;
- правилно употребљава велика слова при писању личних имена, презимена и других имена (села, града, улица...);
- разликује именице (правилно примењује род и број) и глаголе;

- чита правилно и са разумевањем кратак текст;
- може писмено да препричава и да описује доживљени догађај;
- може да рецитује и да говори делове песме и брзалица;
- чита и усмено препричава интересантне тренутке прочитане лектире;
- истиче и поштује културну баштину, историју и обележја домовине Македонаца, Републике Македоније.

ТРЕЋИ РАЗРЕД

Оперативни задаци:

- Упознавање са језиком, граматиком и нормама македонског књижевног језика упоређујући га са језиком и граматиком српског језика;
- оспособљавање ученика да слушају, говоре, читају и пишу на свом матерњем језику;
- обогаћивање дечијег речника новим речима;
- упознавање и усвајање фонолошког и морфолошког обележја језика;
- проучавање књижевних дела националне књижевности и књижевних дела других народа и народности који су у окружењу;
- развијање свести о сопственим коренима и идентитету, култури, обичајима и традицији;
- упознавање и неговање културног богатства Републике Македоније;
- развијање одговорне личности, како своје тако и других, оспособљавање за процену свих људских вредности;
- развијање хуманости, сарадње и саживота међу народима, и неговање и толеранције;
- оспособљавање ученика за истраживачки и стваралачки начин учења.

1. МАКЕДОНСКИ ЈЕЗИК

Говор

- Развијање способности слушања, говора, читања и писања на македонском књижевном језику;
- развијање способности изражајног читања, рецитовања и драматизације књижевних дела;
- упоређивање македонског књижевног језика са српским језиком;
- упоређивање неких гласова из македонског са српским језиком.

Грамматика

- Подела речи на слоге;
- потврдне и одричне реченице;
- проста и проширена реченица;
- главни делови реченице: субјекат и предикат;
- именице: род и број;
- глаголи - разликовање временских показатеља: садашње, прошло и будуће време.

2. КЊИЖЕВНОСТ

Ученици поступно и систематски

- стварају навике читања књижевних дела на македонском књижевном језику;ж
- развијају доживљај укупног садржаја, њихово продубљивање и подстичу се да исказују сопствене ставове и мишљења;
- разликују и именују: приче, басне, бајке, народне приче, пословице и загонетке;
- разуме поезију и разликује лирска и патриотска осећања;
- рецитију поезију и драматизују текстове развијајући меморију и технике сценског наступа.

Проза

- Неџати Зекирија : Орхан и јабука
- Михаил Ренцов: Моје детињство
- Горјан Петревски: Вредна девојка
- Гроздана Олујић: Стакларева љубав
- Томе Богдановски: Цвеће Октобра
- Јадранка Клисарова: Новогодишњи поклон
- Доситеј Обрадовиќ: Лав и миш (упоређивање два језика- македонског и српског)
- Тихо Најдовски: Весна црта
- Македонска народна приказна: Довитљиви сељак
- Григор Прличев: Тепих
- Ванчо Николески: Први школски дан(одломак из од дечјег романа „Гоце Делчев“);
- Лав Толстој: Деда и унук
- Стеван Раичковиќ: Бајка о белом коњу

Поезија

- Васил Мукаетов: Отаџбина смо ми
- Асен Босев: Књиге моја
- Стојан Тарапуза: Дечји сан
- Драган Јаневски: Киша
- Александар Поповски: Скопље на Вардару
- Милутин Бебековски: За моју земљу
- Блаже Конески: Из воза
- Видое Подгорец: Лептир

Лектира

- Неџати Зекирија: Орхан
- Киро Донеv: Хајде да се упознамо
- Избор народни прича балканских народа.

3. КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА И СТВАРАЊА

Усмено изражавање

Ученик

- учествује у разговору (представљање, описивање догађаја и предмета у кући и у учионици, лично представљање, представљање другог лица);
- препричава (слободно и уз помоћ питања) обрађене садржаје које је чуо од

- наставника, друга, родитеља, рођака, са радиоемисија, телевизије, филма и др;
- прича о доживљеном, на основу слика, задатих речи и др.;
- описује карактеристична обележја лица, предмета, животиња, биљака, појава и др. на основу посматрања, анализирања и синтетизовања или пак заменом одређених речи њиховим синонимима;
- уме да рецитије поезију;
- учествује у драматизацији текстова.

Писмено изражавање

Ученик

- писмено препричава прочитане текстове, садржаје онога што је репродуковао наставник, друг, родитељ, рођак, чуо са радио емисија, телевизије, филма и др.;
- прича о доживљеном, на основу задатих слика или речи и др;
- описује карактеристична обележја лица, предмета, животиња, биљака, појава и др. На основу посматрања, анализирања и синтетизовања и заменом одређених речи њиховим синонимима.

4. ЕЛЕМЕНТИ НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

- Место и положај Републике Македоније на Балканском Полуострву и у Европи;
- Скопје - главни град;
- Градови у Републици Македонији ;
- језера: Охридско, Преспанско и Дојранско језеро;
- државни празници: 8. Септембар и 11. Октобар;
- обичаји за верске празнике: Божић, Богојављење и Ускрс;
- народне песме: Биљана платно белеше, Соко пије, Калино моме и др.;
- народна кола;
- песме са дечјих фестивала.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Програм садржи циљеве, оперативне задатке, језички материјал подељен у неколико делова:

- говор,
- књижевност,
- култура изражавања и стварања и
- елементи националне културе.

Сви ови елементи програма тесно су повезани. Основни задатак наставе на македонском језику је да се стекну квалитетна знања за његову практичну примену.

Македонски књижевни језик примењује се употребом разних видова дидактичких игара, избором текстова писаних на македонском језику, слика, разгледница и предмета из Републике Македоније. Дијалогском методом ће се развијати способност ученика за комуникацију међу децом. Ортоепским вежбама у настави путем рецитовања поезије ученици ће своје стечено знање да практично примењују у комуникацији и драматизацији текстова. Правилна примена метода би требало да допринесе томе да се развија љубав и радозналост према историјској прошлости, књижевности и култури македонског народа као и да се ученици упознају са значајем државних празника. Веома је важно да се слуша македонска народна музика и упознају ученици са карактеристикама македонских народних

игара. Пособно је важно да методе које ће се примењивати буду интерактивне при чему ће ученици активно учествовати, и стечена знања примењивати у комуникацији. Наставник планира и организује васпитни процес, бира садржаје за рад, наставне методе, средства за рад и координира рад ученика у остваривању постављених задатака. Наставник треба да сваком ученику омогући да кроз вербалне активности за обогаћује речник и практично примењује македонски књижевни језик.

Ученик *трећег разреда* стекао је основна знања и способности ако:

- зна правилно да чита и да пише на македонском језику;
- уме усмено и писмено да одговара на постављена питања;
- уме правилно да користи интерпункцијске знаке;
- може самостално да слуша, посматра, усмено и писмено прича и описује;
- правилно примењује велико слово при писању личних имена, презимена и других властитих именица (села, град, улице...);
- разликује именице (правилно примењује род и број) и глаголе;
- чита правилно и са разумевањем дужи текст;
- може писмено да препричава и описује доживљај, предмет и лица по детаљном плану;
- може да рецитије и да говори делове песама и брзалица;
- чита и усмено препричава најзначајније делове прочитане лектире;
- негује културно наследство, историју и обележја отаџбине Македонаца.

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Оперативни задаци:

- Упознавање ученика са језиком, граматиком и нормативима македонског језика упоређивањем са језиком и граматиком српског језика;
- оспособљавање ученика да слушају, говоре, читају и пишу на свом матерњем језику;
- оспособљавање ученика за говорну и писану комуникацију, за изражајно читање, читање по улогама и драматизацију књижевних дела;
- усвајање основних ортографски и ортоепски норми језика;
- усвајање фонолошких, морфолошких и синтаксичких значења језика;
- развијање свести о сопственим коренима и идентитету, култури, обичајима и традицији;
- упознавање и поштовање сопственог националног и културног идентитета;
- упознавање, развијање, чување и поштовање сопственог културног идентитета
- читање дела македонских писаца и народних умотворина;
- развијање хуманости, сарадње и суживота међу народима, неговање толеранције;
- оспособљавање ученика за истраживачки и стваралачки начин учења.

1. МАКЕДОНСКИ ЈЕЗИК

Говор

- изговор и правописна употреба сугласника и самогласните и откривање грешке при

- изговору;
- уочавање разлика између **ч** у македонском језику и истог гласа у српском језику;
- употреба великог слова у реченици;
- уочавање наглашених и ненаглашених слогова;
- акценат у македонском књижевном језику - посебно обележје;
- акценат код сложених речи.

Грамматика

- именице: род, број и члан;
- глаголи: идентификација по лицу, броју и времену;
- заменице: личне, род и број;
- придеви: идентификација, лице, број и одређеност;
- бројеви: идентификација и чланови;
- прилози: за време, место и начин;
- предлози.

2. КЊИЖЕВНОСТ

Развијање способности гласног читања . Разликовање прозе од поезије. Обрада народних умотворина. Одређивање карактеристика ликова, развој радње по хронолошком реду, исказивање личног става.

Проза

- Легенда о настанку Дојранског језера
- Македонска народна прича: Језик је оштрији од сабље
- Борис Бојациски : Изнад два језера
- Тихо Најдовски: Сребрна кап
- Горјан Петревски: Последњи лист
- Никола Јеремиќ: Чаробно уво
- Ванчо Николески: Срце у срцу
- Добрица Ериќ: Позив у поље

Драма

- Стале Попов: Облог
- Бистрица Миркуловска: Има лека – има лека

Поезија

- Гане Тодоровски: Дођи у Охрид
- Нада Зекманова –Јакимова: Шар Планина
- Глигор Поповски: Хоћу да знам
- Стојан Тарапуза: Свако има
- Видое Подгорец: Гнездо
- Петко Домазетовски: Дружење
- Епска народна песна: Црна се куга појавила
- Ненад Џамбазов: Славуј птица
- Ванчо Николески: Четрнаест хиљада ослепљених
- Македонка Јанчевска: Вардар
- Видое Подгорец: Песма за солунску браћу

Лектира

- Стале Попов: Домишљати Пејо

- Ванчо Николески: Чаробни самар
- Ванчо Николески: Гоце Делчев
- Епске народне песме

3. КУЛТУРА ИЗРАЗУВАЊА И СТВАРАЊА

Усмено изражавање

Ученик је у стању да:

- прича у првом и трећем лицу;
- примењује елементе композиције (уводни део, разрада теме, завршни део и закључак);
- уочава и примењује директан и индиректан говор;
- препричава текст, филм и позоришну представу у индиректном исказу;
- описује лик, пејзаж на основу посматрања;
- издвоји чињенице од догађаја (истинске или измислене) и да их презентира;
- правилно изговора загонетке, брзалице и рецитије поезију или драматизује;
- разликује језик народних умотворина и књижевни језик.

Писмено изражавање

Ученик је у стању да:

- писмено прича у првом и трећем лицу;
- препричава текст са променом граматичког лица и са изменом завршног дела;
- описује ликове (из текстова), слике (пејзажи, ентеријери или портрети) и сложен однос између предмета, лица и појава;
- извештава о некој активности, акцији, посматрању или путовању.

4. ЕЛЕМЕНТИ НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

- Основна обележја Републике Македоније;
- Место и положај Републике Македоније у Европи;
- рељеф Републике Македоније (планине, котлине, воде);
- језера: Охридско, Преспанско и Дојранско језеро;
- национални паркови: Маврово, Галичица и Пелистер;
- државни празници;
- историја македонског народа;
- традиција и обичаји;
- народне песме и игре.

НАЧИН РЕАЛИЗОВАЊА ПРОГРАМА

Програм садржи циљеве, оперативне задатке и језичке садржаје који су подељени у неколико делова:

- говор,
- књижевност,
- култура изражавања и стварања и
- елементи националне културе.

Сви ови елементи програма тесно су повезани. Основни задатак наставе македонског језика је да пружи ученицима квалитетно знање за успешну практичну примену.

У настави македонског језика ученици се оспособљавају за усмену и писмену комуникацију на македонском књижевном језику. За побољшавање комуникације помаже избор текстова писаних на македонском језику, слике, разгледнице и предмети из Македоније. Дијалогским методом ће се развијати способност за комуникацију међу децом. Ортоепске вежбе, путем рецитовања поезије у настави, помажу повезаном и правилном изговору а стечена знања да ученик развија и практично примењује језик у драматизацији текстова. Правилна примена метода које ће допринети да се развија љубав и радозналост према историјској прошлости, књижевности и култури македонског народа. Истиче се упознавање са значајем државних празника, слушање македонске народне музике, и уједно и практиковање македонских игара. Посебно је важно да методе које ће се примењивати буду интерактивне, при чему ће ученици активно учествовати на настави, а стечена знања ће да примењују у комуникацији.

Наставник планира и организује васпитни процес, бира садржаје за обраду, наставне методе, средстава за рад и координира рад ученика у остваривању постављених задатака. Ученици се оспособљавају за правилну усмену и писмену комуникацију на македонском књижевном језику.

Ученик **четвртог разреда** стекао је основна знања и способности ако:

- зна и правилно примењује правила акцентовања;
- уме правилно да изговара и правописно да пише сугласнике и самогласнике;
- разликује именице и придеве по роду, број и одређености;
- разликује глаголе по лицу, броју, времену и врсти;
- уме правилно да користи бројеве;
- правилно користи директан и индиректан говор;
- уме правилно да употребљава интерпункцијске знаке;
- уме да прича у првом и у трећем лицу;
- разликује и у изражавању користи синониме;
- зна да препричава у директном и индиректном исказу и да трансформише исказе;
- зна да описује;
- прави разлику између извештавања и књижевног текста;
- прави разлику између језика народних умотворина и књижевног језика;
- чита и усмено препричава догађај (и ликове) прочитане лектире;
- негује културно наследство, историју и обележја отаџбине Македонаца.